

Nr 414.

Godkänd av första kammaren den 27 juni 1942.

Godkänd av andra kammaren den 27 juni 1942.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa undervisnings-sjukhus m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 204.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkterna 69, 74 och 75 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ekle-siastikärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som bleve riksdagen förelagd, beräkna för bud-getåret 1942/43

dels till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar ett förslags-anslag av 783,500 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar ett för-slagsanslag av 4,044,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader ett för-slagsanslag av 3,200,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar ett förslags-anslag av 1,680,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader ett förslags-anslag av 1,700,000 kronor;

dels ock till Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Upp-sala ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen (kapitalbudgeten: bilaga 6, punkten 2) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till Nybyggnad för de teoretiska insti-tutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet beräkna för bud-getåret 1942/43 ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkten 130 av ovan omnämnda statsrådsprotokoll) härjämte föreslagit riksdagen att till Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 288, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 30 april 1942, föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 30 april 1942 anfört;

2. godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

3. till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 4,224,000 kronor;

4. till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 3,110,000 kronor;

5. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för serafimerlasarettet, som föranledas av vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anfört;

6. godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

7. till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,876,000 kronor;

8. till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 1,535,000 kronor;

9. bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för vissa tjänstemän vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och dess institutioner m. m., som föranledas av vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anfört;

10. besluta att avlöningsstaten för karolinska mediko-kirurgiska institutet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, erhålla ändrad lydelse på sätt departementschefen angivit;

11. till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 792,100 kronor;

12. till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och tillbyggnadsarbeten för anordnande av en neuro-kirurgisk klinik m. m. å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 273,000 kronor;

13. till Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 450,000 kronor;

14. till Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

I. Besparings- och rationaliseringsåtgärder vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.

Allmänna överväganden.

Av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår, att besparingsberedningens sjukhussakkunniga ansett, att de av dem föreslagna besparingsåtgärderna vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet kunde vidtagas utan att vägande sjukvårds- och undervisningsintressen trädde för nära, medan däremot direktionen för karolinska sjukhuset beträffande ett flertal av de ifrågasatta åtgärderna uttalat en motsatt uppfattning. Departementschefen har på åtskilliga punkter icke ansett sig kunna förorda de sakkunnigas förslag men samtidigt framhållit, att frågan om besparings- och rationaliseringsåtgärder vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet med den av honom sålunda intagna ståndpunkten icke nu från hans sida vore slutligt avgjord. Departementschefen har nämligen tagit fasta på direktionens förklaring, att direktionen ämnade låta genom egna organ verkställa en fortsatt undersökning rörande besparingsmöjligheterna vid ifrågavarande två sjukhus. De olika i förevarande avseende framkomna förslagen avse i ett flertal fall svårbedömliga frågor av organisatorisk och praktisk art. Den begränsade tid, som stått riksdagen till buds sedan förevarande proposition avlämnats, har emellertid icke medgivit riksdagen att ägna de genom propositionen framlagda förslagen den ingående granskning, som varit önskvärd. Med hänsyn härtill anser riksdagen sig böra med styrka framhålla angelägenheten av att den av direktionen i utsikt ställda utredningen beträffande ytterligare besparings- och rationaliseringsåtgärder vid sjukhusen kommer till stånd och bedrives i väsentliga hänseenden med utgångspunkt från det nu förebragta utredningsmaterialet.

Vad departementschefen i detta sammanhang i övrigt anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Avlöningar vid karolinska sjukhuset.

Vad departementschefen i här ifrågavarande avseenden anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller till annat uttalande, än att riksdagen — som i likhet med de sakkunniga funnit det olämp-

ligt, att till sköterskor utbildade och såsom sådana avlönade personer anlitas för expeditionsgöromål — velat framhålla vikten av att möjligheten till ytterligare besparingar i fråga om kostnaderna till personalen vid karolinska sjukhuset ingående prövas vid den utredning, som kommer att av sjukhusdirektionen verkställas.

Omkostnader vid karolinska sjukhuset.

I likhet med departementschefen förutsätter riksdagen, att direktionen har sin uppmärksamhet riktad på de besparingsmöjligheter, som kunna stå till buds.

Inkomster vid karolinska sjukhuset.

Vad departementschefen anført har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Avlöningar, omkostnader och inkomster vid serafimerlasarettet.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande avseenden anført och föreslagit.

II. Anslagen till karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.

Förslagsanslagen till Karolinska sjukhuset: Avlöningar och Omkostnader.

Riksdagen har godtagit de av departementschefen beträffande avlönings- och omkostnadsanslagen vid karolinska sjukhuset verkställda kostnadsberäkningarna för nästa budgetår.

Riksdagen har icke heller haft något att invända mot att ögonkliniken vid ifrågavarande sjukhus i viss utsträckning disponeras för vård av sjuka finska barn i den mån detta visar sig behöfligt och icke inkräktar på klinikens verksamhet.

Förslagsanslaget till Serafimerlasarettet: Avlöningar.

Riksdagen har icke funnit annat att erinra mot de av departementschefen framlagda kostnadsberäkningarna än att arvudet till överläkaren vid neurokirurgiska kliniken — nu 1,000 kronor — bör från och med nästa budgetår, då kliniken blivit utbyggd och alltså erhåller ökat antal vårdplatser, be-

stämmas till samma belopp, som utgår till överläkarna vid sjukhusets övriga kliniker eller till 1,500 kronor. På grund härav har anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppförts med ett belopp av $(144,300 + 500 =) 144,800$ kronor och avlöningsanslagets slutsumma ökats med 500 kronor till $(1,876,000 + 500 =) 1,876,500$ kronor.

Förslagsanslaget till Serafimerlasarettet: Omkostnader.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att omkostnadsanslaget vid serafimerlasarettet för nästa budgetår i enlighet med departementschefens förslag uppföres med ett belopp av 1,535,000 kronor.

III. Förslagsanslaget till Karolinska medikokirurgiska institutet: Avlöningar.

Riksdagen har bifallit Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

IV. Reservationsanslaget till Serafimerlasarettet: Vissa om- och tillbyggnadsarbeten för anordnande av en neurokirurgisk klinik m. m.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår hava kostnaderna för ombyggnaden av ögonkliniken vid serafimerlasarettet undan för undan beräknats till högre belopp. Från att ursprungligen hava angivits till 395,000 kronor hava de successivt höjts till 680,000 kronor, vartill nu ytterligare komma kostnader å 53,000 kronor för ifrågavarande byggnadsarbeten. Departementschefen har framhållit, att ökningen visserligen delvis berott på prisstegringar men väsentligen haft sin orsak i utvidgningar och förbättringar av det ursprungliga byggnadsprogrammet. Jämväl utrustningskostnaderna — ursprungligen beräknade till 75,000 kronor — hava successivt stegrats. Departementschefen har påtalat dessa förhållanden, och riksdagen finner det för sin del anmärkningsvärt, att ifrågavarande byggnads- och utrustningskostnader kalkylerats på ett så föga hållbart sätt. Med hänsyn till vad departementschefen anfört har riksdagen funnit sig böra godtaga det av honom här framlagda förslaget i fråga om anslag till omförmälda ändamål.

V. Förslagsanslaget till Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala m. m.

Riksdagen bifaller departementschefens förslag under förevarande punkt och förutsätter liksom departementschefen att universitetsmyndigheterna framdeles årligen i samband med anslagsäskanden för ifrågavarande ändamål lämna uppgift rörande sjukhusets ekonomiska förhållanden samt angående storleken av landstingets vårdavgift för löpande budgetår, grunderna för dess fastställande m. m. ävensom att en redogörelse för angivna förhållanden lämnas riksdagen under vederbörande punkt i åttonde huvudtiteln.

Under återopande av vad riksdagen sålunda anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,

1. bemyndigat Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 30 april 1942 anfört;

2. godkänt följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

I. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . kronor	67,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	10,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . »	17,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	9,000
Summa kronor	103,000

II. Sjukhuset i övrigt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . kronor	1,017,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	214,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	2,440,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	450,000
Summa kronor	4,121,000

III. Sammanfattning.

I. Radiofysiska och radiopatologiska institutionerna	kronor	103,000
II. Sjukhuset i övrigt	»	4,121,000
		<hr/>
	Summa kronor	4,224,000;

3. till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 4,224,000 kronor;

4. till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 3,110,000 kronor;

5. bemyndigat Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för serafimerlasarettet, som föranledas av vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anfört;

6. godkänt följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	kronor	388,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	144,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1,120,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	223,700
		<hr/>
	Summa kronor	1,876,500;

7. till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 1,876,500 kronor;

8. till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 1,535,000 kronor;

9. bemyndigat Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för vissa tjänstemän vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och dess institutioner m. m., som föranledas av vad departementschefen i öförmälda statsrådsprotokoll anfört;

10. beslutat att avlöningsstaten för karolinska mediko-kirurgiska institutet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1942/43, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Avlöningsstat.

I. Professorer och lärare m. fl.

---

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 225,500
	<u>Summa kronor 585,050</u>

II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess
institutioner m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	kronor 120,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 17,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 45,500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 24,150
	<u>Summa kronor 207,050</u>

Sammandrag:

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 585,050
II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutio- ner m. m.	» 207,050
	<u>Summa kronor 792,100;</u>

11. till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: Avlöningar för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 792,100 kronor;

12. till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet*: Vissa om- och tillbyggnadsarbeten för anordnande av en neurokirurgisk klinik m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 under åttonde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 273,000 kronor;

13. till *Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 450,000 kronor;

14. till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1942/43 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

Stockholm den 27 juni 1942.

Med undersätlig vördnad.